

Yhteenveto Reisjärven pohjavesialueiden muutosehdotuksista saaduista lausunnoista ja mielipiteistä sekä vastineet niille

LAUSUNTO TAI MIELIPIIDE	VASTINE (ELY-keskus)
<p>Yksityinen henkilö: Kantinkankaan pohjavesialueen 1169101 tilalla x:x tulisi mielestäni pohjavesialueen rajaa siirtää muodostumisalueen rajalle. Kairaustietojen PVP10 mukaan muodostumisalueen rajalla on 1,8 m savista silttiä ja 3,1 m savista silttiä/silttihiekkaa.</p>	<p>Mielipide on huomioitu ja rajausta on tarkistettu.</p>
<p>Yksityinen henkilö: Muistutus koskee Kantinkankaan (1169101) pohjavesialueeksi merkityllä alalla omistamiani maa-alueita xxx-xxx-xx-xx. Kairauspisteiden koordinaatit on merkitty liitekartoilla.</p> <p>Pohjavesialueen rajauksia tarkentaessa tulisi ottaa huomioida myös tilallemme aiemmin tehdyt maaperäkairaukset. Tulokset osoittavat, että muodostumisalueen raja tulisi olla tilamme kohdalla ylempänä harjun puolella. Myös ulompi raja on jätetty liian kauas.</p> <p>PSV- Maa ja Vesi OY on vuonna 2004 tehnyt maaperäkairauksia suunnitteilla olleen pihattonavetan ympäristössä. Kairauspisteitä oli kaikkiaan neljä kappaletta ja kaikissa näytepisteissä löytyi kerros silttiä tai savea. Esimerkiksi näytepiste PVP303, joka sijaitsee rakennetun pihatorakennuksen kohdalla, on maaperässä 1,2 m Si (siltti) kerros.</p> <p>Oli tärkeä asia, että syksyllä 2018 alueella tehtiin tarkentavia tutkimuksia. Näytepistesuunnittelussa oli kuitenkin puutteita. Uloimmat näytepisteet olivat sijoitettu aivan liian kauaksi. Vastaavasti harjunpuolella olisi pitänyt olla yksi näytepiste peltoalueen yläpuolella metsän puolella. Tiiviitä maakerroksia on myös peltojen yläpuolisella alueella, mutta ne jäivät nyt tutkimatta. Olisi kaikkien osapuolien etu, että muodostumisalueen koko ja siten myös pohjavesialueen antoisuus olisi arvioitu realistiselle tasolle. Nykyinen pohjavesialueen arvioitu antoisuus on 900 m³ / d. Alueen vedenottamalla, jonka omistaa Reisjärven vesiosuuskunta, on lupa ottaa vettä 1000 m³/d. (PSVEO 21.8.1978) Mikäli näin suuri vedenottomäärä toteutuisi, saattaisi pohjaveden laatu vaarantua, jos vettä otetaan enemmän kuin alueella muodostuu.</p>	<p>Vuoden 2004 kairaukset on huomioitu. Liitekarttaan merkitty ja tutkimustiedoissa ilmoitettu PVP 304 osoittaa, että muodostumisalueen raja (sisärajaus) on oikeassa kohdin. Kyseisen tutkimuspisteen 1,2 metrin paksuinen silltinen välikerros ei ole peruste siihen, että kyseinen maa-alue ei olisi pohjavesialuetta. Siltti ja savikaan ei ole vettä läpäisemätöntä maa-ainesta. Veden virtaus kyseisissä maalajeissa niiden hienorakeisuudesta johtuen on hitaampaa kuin esim. karkeassa hiekassa.</p> <p>Ulompaa rajausta on tarkistettu.</p> <p>Lähtötilanne syksyllä 2018 oli se, että ELY-keskuksella ei ollut käytettävissä mitään lähtöaineistoa ei edes noita vuoden 2004 kairaustietoja. Näytepisteet piti määrittää karttatarkastelun perusteella.</p> <p>Nykyisin ei käytetä enää termiä arvioitu antoisuus, vaan arvioitu muodostuvan pohjaveden määrä. Muodostuva pohjaveden määrä ei välttämättä ole sama kuin mitä pohjavesialueelta käytännössä voidaan hyödyntää.</p>
<p>Reisjärven kunnanhallitus: Reisjärven kunnanhallitus yhtyy maaseutujohtajan ja Ppky Selänteen ympäristötarkastajan lausuntoihin, antaa ne kunnan lausuntonaan Reisjärven pohjavesialueiden luokitus- ja rajausmuutoksista ja vaatii, että ne otetaan huomioon ja toimenpiteiden kohteeksi ennen lopullista päätöstä pohjavesialueiden rajojen muodostamista.</p> <p>Haapajärven, Pyhäjärven, Reisjärven ja Kärsämäen maaseutujohtaja: Lausunnolla oleviin karttoihin tutustuttuani ja alueella toimivien maanomistajien yhteydenottoja kuultuani, lausun Reisjärven kunnan pohjavesialueiden luokitus- ja</p>	<p>Lausunnot merkitään tiedoksi.</p>

<p>rajausmuutoksista paikallisen maaseutuhallinnon näkökulmasta seuraavasti:</p> <p>Todetaan, että esitetyt luokitus- ja rajausmuutokset perustuvat nyt paikanpäällä tehtyihin maaperäanalyysiin. Harmillisesti maaperäanalyysistä ei kuitenkaan tehty varsinaisen muodostumisalueen rajan sisäpuolella, joten jää arvioinnin varaan, olisiko varsinaisen muodostumisalueen rajaa (ja sen myötä pohjavesialueen rajaa) myös voitu siirtää siten, että pohjavesialueen rajauksen sisäpuolelle ei jäisi vähäisiä peltonurkkauksia (kaikki muussa lainsäädännössä olevat pohjavesialueen viljelyyn vaikuttavat säädökset säilyvät näillä lohkoilla edelleen).</p> <p>Tehdyt ja nyt esitetyt rajausmuutokset ovat siirtäneet alueen rajausta myös paikallisen maanomistajan hyväksyvän käsityksen mukaisesti lähemmäs maaperän todellisesti esiintyviä pidättäviä ja tiiviitä maakerroksia. On huomattava, että nyt hyväksyttävät rajausmuutokset tulevat jälleen säilymään vuosikymmeniä ja maatalan toiminnan kannalta on hankalaa, kun pinta-alaltaan vähäisiä peltonurkkia jää "varmuuden vuoksi" rajauksen sisäpuolelle. Tämä sama arvio pätee kaikkiin neljään Reisjärven pohjavesialueeseen.</p> <p>Tulisikin vielä kertaalleen arvioida, voisiko pohjavesialueen rajan käytännössä yhdistää turvallisesti varsinaiseen muodostumisalueen rajaan.</p> <p>Ympäristöntarkastajan lausunnossa otetaan kantaa muutaman Kantinkankaan maanomistajan kohdalta (ja aivan oikein), mutta vastaavia havaintoja on myös muolta pohjavesialueilta.</p> <p>Peruspalvelukuntayhtymä Selänne: Ppky Selänteen ympäristötarkastajalla ei ole suuressa mittakaavassa huomautettavaa esitetyistä luokitus- ja rajausmuutoksista. Muutokset ovat sen mukaisia, mitä on arvioitukin tulevan syksyn 2018 maaperätutkimusten mukaisesti. Muutokset ovat ympäristötarkastajan paikallisista oloista saaman käsityksen mukaisia.</p> <p>Toivon ELY-keskuksen kuitenkin huomioivan seuraavan asian: Voidaanko pohjavesialueen rajausta muuttaa siten että se siirtyisi pois pellolta, metsänreunaan, seuraavien viljelijöiden tiloilla (lueteltu kolme tilaa). Kyse on rajauksen mahdollisesta siirrosta lyhyellä matkalla niin ettei pellolle jäisi kapeaa suikaletta pohjavesialueelle. Ao. paikoilla ei ole kairauksia metsästä. Viljelijät antavat itse lausunnot myös.</p>	<p>ELY -keskus on tehnyt alueella tutkimuksia olemassa olevien resurssien puitteissa. ELY-keskus toivoo, että mikäli alueella tehdään maaperä- ja pohjavesitutkimuksia, niin tutkimusten tulokset toimitettaisiin myös ELY-keskukseen.</p> <p>Laki vesien- ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) edellyttää, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on muutettava pohjavesialueen rajausta tai luokitusta, jos niihin olennaisesti vaikuttava tieto sitä edellyttää.</p> <p>Lainsäädännön mukaan pohjavesialueen ja varsinaisen muodostumisalueen rajat ovat erillisiä rajoja.</p> <p>Pohjavesialueen sisempää rajausta on tarkistettu paikoin siten, että kapeaa suikaletta tai pellon kulmausta ei jää sisärajan sisäpuolelle. Lisäksi ulompaa rajausta on muutettu. Asetuksen 929/2016 mukaisesti pohjavesialueen rajaukset määritetään hydrogeologisin perustein, ei maankäytöllisin.</p>
<p>Reisjärven Vesiosuuskunta: Lausunto koskee Kantinkankaan, Vierikankaan sekä Köyhänjärven pohjavesialueiden luokitus- ja rajausmuutoksia. Reisjärven Vesiosuuskunnalla ei ole huomautettavaa edellä mainittuihin luokitus- ja rajausmuutosesityksiin liittyen. Yhtiön hallituksessa käydyissä keskusteluissa tuli esiin, että Pesonkankaan pohjavesialueen osalta olisi hyvä tehdä vastaanvanlainen tarkastelu, jos ei ole jo suunnitelmassa.</p>	<p>Lausunto merkitään tiedoksi.</p> <p>Pesonkankaan pohjavesialueen rajaus- ja luokitusmuutos on käsitelty vuonna 2018. Tuolloin raviradan eteläpuolisella alueella saatiin vuonna 2007 tehty</p>

	<p>kattava maaperäselvitys eri peltolohkojen maalajeista ja pohjaveden esiintymisestä. Tulosten perusteella sekä muodostumis- että pohjavesialueen rajausta on muutettu (uusi rajausta tullut voimaan 9.3.2018). Lisätutkimuksiin ko. alueella ei ELY -keskuksella ole resursseja. ELY-keskus toivoo, että mikäli Reisjärven Vesiosuuskunta tekee maaperä- ja pohjavesitutkimuksia Pesonkankaan alueella, niin tutkimusten tulokset toimitettaisiin myös ELY-keskukseen.</p>
--	--